

ἰωνικὴ συζυγία / ionica coniugatio

HERHAEST. 35. 2 sqq. περί ἰωνικοῦ τοῦ ἀπὸ μείζονος. τὸ δὲ ἀπὸ μείζονος ἰωνικὸν συντίθεται μὲν καὶ καθαρὸν, συντίθεται δὲ καὶ πρὸς τὰς τροχαικὰς ἐπίμικτον· ὅτε μέντοι ἀκατάληκτόν ἐστι, καθόλου σπανίως εἰς τὴν ἰωνικὴν (*scil.* συζυγίαν) περαιούται διὰ τὸ ἀπρεπῆ εἶναι τὴν ἰωνικὴν ἐπὶ τέλος οὖσαν ... (17 sqq.) καὶ τρίμετρα βραχυκατάληκτα τὰ καλούμενα πραξιλλεῖα, ἃ τὴν μὲν πρώτην ἔχει ἰωνικὴν, τὴν δὲ δευτέραν τροχαικὴν, οἷά ἐστι τὰ τοιαῦτα Σαπφοῦς· (fr. 154 Voigt)

πλήρης μὲν ἐφαίνεται· ἃ σελάνα·
αἱ δ' ὡς περὶ βωμῶν ἐστάθησαν·

τὰ δὲ τρίμετρα ἀκατάληκτα διχῶς συνέθεσαν οἱ Αἰολεῖς· τὰ μὲν γὰρ ἐκ δύο ἰωνικῶν καὶ τροχαικῆς ἐποίησαν, οἷον· (fr. inc. auct. 16. 1-2 Voigt)

Κρήσαι νύ ποθ' ὦδ' ἔμμελέως πόδεσσι
ὠρχεῦντ' ἀπαλοῖσ' ἀμφ' ἔρόντα βωμῶν·

ἔνια δὲ ἐκ μιᾶς ἰωνικῆς καὶ δύο τροχαικῶν, οἷον· (fr. inc. auct. 22 sq. Voigt)

τριβώλετερ· οὐ γὰρ Ἀρκάδεσσι λῶβα·

τῶν δὲ τετραμέτρων ἐπισημωτάτον ἐστὶ βραχυκατάληκτον τὸ καλούμενον σωτάδειον· τοῦτο δὲ κατὰ τὰς τρεῖς χώρας δέχεται ἰωνικὴν συζυγίαν, ἢ τροχαικὴν, ἢ τὴν ἐξ ἀναπαίστου καὶ πυρριχίου, ἢ τὴν ἐκ τριβράχους καὶ τροχαιίου, ἢ τὴν ἐκ μακρᾶς καὶ τεσσάρων βραχειῶν, ἢ τὴν ἐξ ἑξ βραχειῶν, οἷον· (Sotad. inc. 16 [CA 243] Powell)

Ἦρην ποτέ φασιν Δία τὸν τερπικέρανον·

καὶ τετράμετρα δὲ ἀκατάληκτα διαφόρως συνέθεσαν· ἢ γὰρ τρισὶν ἰωνικαῖς μίαν τροχαικὴν τὴν τελευταίαν ἐπήγαγον - καλεῖται δὲ αἰολικόν, ὅτι Σαπφῶ πολλῶ αὐτῷ ἐχρήσατο - οἷον· (fr. 82a Voigt)

εὐμορφοτέρα Μνασιδῖκα τὰς ἀπαλᾶς Γυρίνως· -

(fr. 91 Voigt)

ἄσαροτέρας οὐδαμὰ πῶρανα σέθεν τυχοῖσαν·

(παρατηρεῖν δὲ χρή, ὅτι τὴν πρώτην συζυγίαν καὶ ἀπὸ βραχείας ἀρχομένην ποιοῦσιν, ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς τριμέτροις· [fr. inc. auct. 16. 3 Voigt])

πόας τέρην ἄνθος μαλακῶν μάτεσαι·)

ἐνίοτε δὲ ἐναλλάξ τὰς ἰωνικὰς ταῖς τροχαικαῖς παραλαμβάνουσιν, ἀντὶ μὲν τῶν ἰωνικῶν ἔσθ' ὅτε τὰς δευτέρας παιωνικὰς παραλαμβάνοντες, ἀντὶ δὲ τῶν ἐξασήμων τροχαικῶν ἔσθ' ὅτε τὰς ἐπτασήμους τροχαικάς, οἷον· (Sapph. 168 B Voigt)

δέδυκε μὲν ἃ σελάννα καὶ πληιάδες· μέσαι δὲ

νύκτες, παρὰ δ' ἔρχεθ' ὦρα· ἐγὼ δὲ μόνα καθεύδω·

περὶ τοῦ ἀπ' ἐλάσσοнос ἰωνικοῦ. τὸ δὲ ἀπ' ἐλάσσοнос ἰωνικὸν συντίθεται μὲν καὶ καθαρὸν, συντίθεται δὲ καὶ ἐπίμικτον πρὸς τὰς τροχαικάς [διποδίας] οὕτως, ὥστε τὴν πρὸ τῆς τροχαικῆς αἰεὶ γίνεσθαι πεντάσημον, τουτέστι τρίτην παιωνικὴν, καὶ τὴν τροχαικὴν, ὅποταν προτάττοιτο τῆς ἰωνικῆς, γίνεσθαι ἐπτάσημον [τροχαικὴν], τὸν καλούμενον δεύτερον ἐπίτριτον ... (p. 44. 19 sqq.) ἐπιωνικὸν δὲ ἀπὸ μείζονος τρίμετρον καταληκτικόν ἐστι, τὸ καλούμενον

άλκαικὸν ἑνδεκασύλλαβον, ὃ τὴν μὲν πρώτην συζυγίαν ἔχει ἰαμβικὴν, ἥτοι ἐξάσημον ἢ ἐπτάσημον, τὴν δὲ δευτέραν ἰωνικὴν ἀπὸ μείζονος ἢ δευτέραν παιωνικὴν, τὴν δὲ κατάκλειδα ἐκ τροχαίου καὶ τῆς ἀδιαφόρου ... (p. 45. 16 sqq.) τετράμετρον δὲ καταληκτικὸν ἐπιωνικόν, ὃ τὴν μὲν πρώτην ἔχει ἰαμβικὴν, ἥτοι ἐξάσημον ἢ ἐπτάσημον, τὴν δὲ δευτέραν ἰωνικὴν ἢ δευτέραν παιωνικὴν, τὴν δὲ τρίτην τροχαικὴν ἐξάσημον ἢ ἐπτάσημον εἶτα τὴν ἐκ τροχαίου καὶ τῆς ἀδιαφόρου κατάκλειδα ... (p. 46. 4 sqq.) ἀπ' ἐλάσσονος δὲ ἐπιωνικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτόν ἐστι παρ' Ἀλκμᾶνι, ὃ τὴν μὲν πρώτην ἔχει ἰαμβικὴν ἐξάσημον ἢ ἐπτάσημον, τὰς δὲ ἐξῆς δύο ἰωνικὰς ἐξασήμους καθαρὰς.

HERHAEST. 47. 22 sqq. καὶ μέντοι καὶ τοὺς σπονδεῖους παρητήσαντο τοὺς ἐν τῷ μέσῳ οἱ μετὰ τὸν Ἀρχίλοχον, ὡς οὐκ ἀναπαιστικὸν ἠγούμενοι, ἀλλὰ προσοδιακόν, τὸ ἐξ ἰωνικῆς (*scil.* συζυγίας) καὶ χοριαμβικῆς, τῆς ἰωνικῆς καὶ βραχεῖαν τὴν πρώτην δεχομένης.

HERHAEST. 65. 18 sqq. ἄπειρος μὲν γάρ τις ὦν φήσειεν ἂν αὐτὸ (*scil.* Alc. fr. 10. 1 Voigt) ἐξ ὁμοίων εἶναι, ἐξ ἰωνικῆς ἀπ' ἐλάσσονος συζυγίας καταμετρούμενον, ἡμεῖς δέ, ἐπεὶ κατὰ δέκα ὀρώμεν αὐτὸ συζυγίας καταμετρούμενον, κατὰ σχέσιν αὐτὸ γεγράφθαι φαμέν.

HERMOG. *de id.* I 6 (I, p. 251. 21 sqq. Rabe) συνθήκαί γε μὴν σεμναὶ αἱ τῆς μὲν συγκρούσεως ἔνεκα τῶν φωνηέντων μὴ μικρολογούμεναι, τῷ δὲ ὄλῳ δακτυλικαὶ τε οὔσαι καὶ ἀναπαιστικαὶ παιωνικαὶ τε καὶ ἔστιν ὅτε ἰαμβικαὶ σπονδειακαὶ τε καὶ μᾶλλον· διὸ καὶ αἱ ἐξ ἐπιτρίτων ἀρμόττουσι τῷ σεμνῷ. τροχαικαὶ μέντοι καὶ ἰωνικαὶ ἐναντία σεμνότητι. τεκμήριον δὲ τούτου πεποίηκεν ἑναργὲς ὁ διαφθεῖρας τόδε τὸ ἔπος· ([Hom.] *Il.* XXII 133)

σειῶν Πηλιάδα μελῖν κατὰ δεξιὸν ὦμον.

καὶ διὰ τῆς ἐναλλαγῆς τῶν λέξεων ἀπὸ τοῦ δακτυλικοῦ ἐπὶ τὸ ἰωνικόν τε καὶ τὸ συγγενὲς τῷ ἰωνικῷ τροχαικὸν μεθαρμόσας αὐτὸ οὕτως· (Sotad. 4 [a] [CA 239] Powell)

σειῶν μελῖν Πηλιάδα δεξιὸν κατ' ὦμον·

δύο γάρ εἰσιν ἐνταῦθα ἰωνικαὶ συζυγίαι καὶ μετὰ ταῦτα τὸ ἰθυφαλλικὸν καλούμενον μέτρον ἐκ τριῶν συγκείμενον τροχαίων, δι' ὧν ἐκλάσθη πᾶς ὁ ῥυθμὸς βιασθεὶς πρὸς τὸ ἐναντίον ἔλθειν δακτυλικοῦ καὶ σεμνότητος.

TZETZ. *de metr. Pind.* 98. 19 sqq.

τὸ ἔκτον δε ἰαμβικὸν βραχυκατάληκτόν τε,
ὡς τρίμετρον τελεῖσθαι σοι· τρίβραχς δευτέρος δε·
καὶ πέμπτος ἔστι δάκτυλος, οἰκείοι δὲ ταῖς χώραις.
φησὶ δε ὁ καταγραφεὺς ἐκ συζυγίας εἶναι
ἰωνικῆς ἐκ μείζονος καὶ συλλαβῆς τὸ πρῶτον·
καὶ ἔστιν ἐπιωνικόν, τεχνολογεῖ καθώσπερ,
εἰ θέλεις· λάμβανε δ' αὐτό, ἀμφήριστον οὐκ ἔστιν.

ἰωνικά

ἰαμβικά

[DRACO] *de metris* 166. 4 sqq. περὶ τοῦ ἀπὸ μείζονος ἰωνικοῦ. τὸ ἀπὸ μείζονος ἰωνικὸν συντίθεται μὲν καὶ καθαρὸν, συντίθεται δὲ καὶ πρὸς τὰς τροχαικάς, ὅτε μέντοι ἀκατάληκτόν ἐστι, σπανίως εἰς τὴν ἰωνικὴν περατοῦται διὰ τὸ ἀπρε-

πῆ εἶναι τὴν ἰωνικὴν ἐπὶ τέλους οὖσαν. περὶ τοῦ ἀπ' ἐλάσσονος ἰωνικοῦ. τὸ ἀπ' ἐλάσσονος ἰωνικὸν συντίθεται μὲν καὶ καθαρὸν, συντίθεται δὲ καὶ πρὸς τὰς τροχαϊκὰς διποδίας οὕτως, ὥστε τὴν πρὸ τῆς τροχαϊκῆς ἀεὶ γίνεσθαι πεντάχρονον, ἥτοι τρίτην παιωνικὴν, τὴν δὲ τροχαϊκὴν ὅταν προτάττηται τῆς ἰωνικῆς γίνεσθαι ἐπτάχρονον τροχαϊκὴν, ἥτοι τὸν λεγόμενον δεῦτερον ἐπίτριτον. ἔσθ' ὅτε δέ, ἢ μὲν τρίτη παιωνικὴ συναιρεῖται εἰς παλιμβάκχειον, τῆς δὲ ἐπιφερομένης τροχαϊκῆς, ὁ πρότερος λύεται εἰς τρίβραχυν. ἐμπίπτουσι δὲ καὶ οἱ μολοττοὶ ἐπὶ τῶν περὶ τῶν χωρῶν ἐν τοῖς ἀπ' ἐλάσσονος ἰωνικοῖς, ὡσπερ ἐν τοῖς ἀπὸ μείζονος.

ANON. in Hermog. *de id.* I 6 (RhG VII 2, p. 983. 12 sqq. Walz) λέγει (*scil.* ὁ Ἑρμογένης, p. 251. 21 sqq. Rabe) δὲ τόνδε καὶ τόνδε (*scil.* τὸν πόδα) συντελεῖν πρὸς τὴν σεμνὴν συνθήκην, καὶ τοῦτο δῆλον πεποίηκεν ἐκ τῆς τῶν στίχων παραθέσεως οἶον· ([Hom.] *Il.* XXII 133)

σειῶν Πηλιάδα μελίαν κατὰ δεξιὸν ὤμων.

διέφθειρε γὰρ τὸ ἔπος ἀπὸ τῆς ἐναλλαγῆς τῶν λέξεων ὁ ἀπὸ τοῦ δακτυλικοῦ πρὸς ἰωνικὸν τε καὶ τὸ συγγενὲς τῷ ἰωνικῷ τροχαϊκῷ αὐτὸ μεθαρμόσας, οἶον· (Sotad. 4 [a] [CA 239] Powell)

σειῶν μελίην Πηλιάδα δεξιὸν κατ' ὤμων.

δύο γὰρ εἰσιν ἐνταῦθα ἰωνικαὶ συζυγίαι, καὶ μετὰ ταῦτα καὶ τὸ ἰθύφαλλον καλούμενον μέτρον, ἐκ τριῶν συγκεῖμενον τροχαίων, δι' ὧν κέκλασται πᾶς ὁ ῥυθμὸς βιασθεῖς πρὸς τὸ ἐναντίον ἐλθεῖν δακτυλικοῦ καὶ σεμνότητος.

ANON. VAT. 194 περὶ τῶν ἐν τοῖς μέτροις μίξεων κατ' ἀντιπάθειαν. μίξεις δὲ κατ' ἀντιπάθειαν ὀνομάζονται, ὅταν ἐν τινὶ μέτρῳ (*sic cod.*) τεθῶσι πόδες ἀνοίκειοι καὶ ἀντιπαθοῦντες ... οὗτοι δὲ (*scil.* ὁ χοριάμβος καὶ ὁ ἀντίσπαστος) πρὸς τροχαϊκὰς συζυγίας καὶ ἰωνικὰς καὶ παίωνας, ἀνοίκειοι δὲ ἀντιπαθεῖς.

SCHOL. VET. in Pind. *Ol.* 10 (p. 9. 8 sqq. Tessier) τὸ ζ' ἐπιωνικὸν (*scil.* ἀπὸ μείζονος) τρίμετρον καταληκτικόν· ἢ πρώτη συζυγία ἰωνικὴ, ἢ δευτέρα ἰαμβικὴ, εἶτα τροχαῖος, οἰκειὸς τῇ ἰωνικῇ, <καὶ> συλλαβή.

SCHOL. REC. in Pind. *Ol.* 10 (p. 343. 2 sq. Abel) τὸ ζ' ἰωνικὸν (*scil.* ἀπὸ μείζονος) τρίμετρον καταληκτικόν· ἢ α' (*scil.* συζυγία) ἰωνικὴ, ἢ β' ἰαμβικὴ καὶ ἢ γ' τροχαϊκή.

SCHOL. REC. in Pind. *Ol.* 10 (p. 343. 14 sqq. Abel) τὸ γ' ἰαμβικὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον, τινὰς τῶν ποδῶν ἔχον λελυμένους. ἐμοὶ δὲ δοκεῖ ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος τρίμετρον καταληκτικόν, τὸν β' ἔχον πόδα πεντασύλλαβον, ἥτοι ἰαμβικὴν συζυγίαν διαλελυμένου τοῦ β' ποδός, τὴν δὲ γ' ἰωνικὴν καταληκτικὴν.

SCHOL. REC. in Pind. *Pyth.* 1 (p. 430. 1 sqq. Abel) τὸ ζ' πινδαρικὸν ἐκ σαπφικοῦ ἐνδεκασύλλαβον, ἥτοι τρίμετρον καταληκτικόν. σύγκειται δὲ ἐκ τροχαϊκῆς συζυγίας, χοριάμβου καὶ ἰωνικῆς (*scil.* ἀπ' ἐλάσσονος) καταληκτικῆς, ἥτοι ἀναπαίστου.

SCHOL. VET. in Pind. *Nem.* 6 (p. 24. 25 Tessier) τὸ ε' ἰωνικὸν (*scil.* ἀπὸ μείζονος) δίμετρον καταληκτικόν ἀπὸ ἰωνικῆς συζυγίας.

SCHOL. VET. in Pind. *Nem.* 7 (p. 25. 16 sq. Tessier) τὸ β' ἰωνικὸν (*scil.* ἀπὸ μείζονος) δίμετρον ἀκατάληκτον· ἢ α' συζυγία τροχαῖος, εἶτα ἰωνικὴ.

SCHOL. in Aristoph. *prol.* XIII 48 sqq. (p. 54 Koster) = HERPHAEST. 35. 3-7, 37. 10-21.

SCHOL. A in Hephaest. 108. 9 sqq. ἔστι γὰρ ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος (*scil.* Sotad. fr. 4 [a] [CA 239] Powell ap. Hephaest. 9. 6 sqq.)· καὶ γὰρ ἡ δευτέρα συζυγία <ἰωνικὴ> (*suppl. Pauw*) ‘-ην Πηλιάδα’ τῶν \bar{a} δα συλλαβῶν τῶν δύο βραχειῶν ἀντὶ μιᾶς βραχείας παραλαμβανομένων, ἴν’ ἦ·

σειῶν μελίην Πηλ[ε]ίδα.

SCHOL. A in Hephaest. 148. 9 sqq. ὁ πρῶτος μολοττός ἐστιν (εἶπε γὰρ [*scil.* Ὅφραιστίων, p. 37, 18 sqq.] ὅτι δέχεται [*scil.* τὸ ἰωνικὸν ἀπ’ ἐλάσσοнос μέτρον] μολοττὸν ἐν ταῖς περιτταῖς, αἱ δὲ ἐξῆς (*scil.* συζυγίαι) ἰωνικαί (*cf. Hephaest.* 39. 1 sq.). - δηλονότι ἐπιμυγνύουσι τὰ προειρημένα τοῖς καθαροῖς· ἰδοὺ γὰρ τῶν ἄλλων καθαρῶν ὄντων τὸ μὲν πρῶτον ἔχει τὸν πρῶτον μολοττὸν (περιττὴ γὰρ ἡ χώρα), τὰς δὲ ἐξῆς ἰωνικὰς καθαρὰς· τὸ δὲ δεύτερον ὁμοίως τῷ πρῶτῳ μολοττὸν, κατὰ συνίησιν τῶν δύο βραχειῶν, τῶν μετὰ τὰς δύο μακράς, εἰς μίαν λαμβανομένων· αἴς ἔντεα’, αἴς ἔντη· ὁμοίως καὶ ἐν τῷ ‘χάλκεα’ χάλκη.

SCHOL. A in Hephaest. 154. 11 sqq. ἔσθ’ ὅτε γὰρ καὶ τὰς ἰαμβικὰς ἐπιμυγνύουσι ταῖς κατελεγμέναις συζυγίαις, τῇ τε ἰωνικῇ καὶ τῇ χοριαμβικῇ, παλιν προσοδιακὸν καλοῦντες, ὥσπερ Εὐπολις ἐν ταῖς Πόλεσιν· (fr. 250 [PCG V, p. 439] Kassel - Austin)

ὦ δέσποτα, καὶ τάδε νῦν ἄκουσον ἂ ’ν λέγω σοι.

ἐφθήμερες γὰρ ἰαμβικὸν τῷ προσοδιακῷ τῷ καθαρῷ ἐπιμέμικται καὶ προσοδιακὸν ὁμοίως καλεῖται.

ΑΡΤΗΘΝ. GL VI 130. 17 sqq. nam cum sit choriambicum (*scil.* trimetrum hypercatalectum, non ex solis choriambis, sed mixtum), ambiatur autem utrimque diiambis, siquis ei longam praeponat syllabam, cuncta in eo versu transfigurabuntur. nam et de diiambis, qui et <in> initio et in fine sunt, ditrochaeos faciet, et qui medius choriambus in ionicum a maiore transibit, et pro una hypercatalecti syllaba duae reperiuntur, ut est:

quo caduca popli coma glauca iam per agros,

adiecta syllaba longa ‘quo’. contra autem eidem versui si brevem syllabam initio adiungas, pro ionicum faciet antispasticum metrum, et pro admixtione trochaica facit iambicum, et fit versus antispasticus tetrametrum catalecticum secundam tantum habens antispasticam coniugationem, quae fuit prius ionica, ut est:

volat caduca popli coma glauca iam per agros;

et erit similis huic sapphico:

aprica veris aura est, ubi flore rura lucent.

[P.S.]